Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (dziesiąta izba w składzie powiększonym)

z dnia 11 grudnia 2024 r.*

Klauzula arbitrażowa – Umowa o udzielenie dotacji dotycząca projektu TTD.EU („European Quality Wines: Taste the Difference") – Działania informacyjne i promocyjne dotyczące produktów rolnych wdrażane na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich – Zawieszenie umowy o udzielenie dotacji – Podejrzenia nadużycia finansowego w kontekście postępowania przygotowawczego w sprawie innej umowy o udzielenie dotacji – Odpowiedzialność umowna

W sprawie T-440/22

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), z siedzibą w Mediolanie (Włochy), którą reprezentowali B. Bonafini, D. Rovetta i V. Villante, adwokaci,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych (REA), którą reprezentowały S. Payan-Lagrou i V. Canetti, w charakterze pełnomocników, które wspierali D. Waelbroeck i A. Duron, adwokaci,

strona pozwana,

SĄD (dziesiąta izba w składzie powiększonym),

w składzie: O. Porchia (sprawozdawczyni), prezes, M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul i S. Verschuur, sędziowie,

sekretarz: P. Cullen, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 marca 2024 r.,

uwzględniając wniosek o umorzenie postępowania złożony przez REA, w dniu 10 września 2024 r.,

uwzględniając decyzję o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo,

* Język postępowania: angielski.

uwzględniając uwagi skarżącej w przedmiocie wniosku o umorzenie złożone w sekretariacie Sądu w dniu 14 października 2024 r.,

uwzględniając decyzje z dnia 21 października 2024 r. o pozostawieniu wniosku o umorzenie postępowania do rozstrzygnięcia w wyroku i o zamknięciu ustnego etapu postępowania,

wydaje następujący

Wyrok

1 W skardze opartej na art. 272 TFUE skarżąca, Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), wnosi, po pierwsze, o stwierdzenie nieważności decyzji REA o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji nr 874904 dotyczącej projektu zatytułowanego „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU", zawartej w piśmie REA z dnia 2 maja 2022 r. (zwanym dalej „pismem potwierdzającym zawieszenie umowy o udzielenie dotacji"), po drugie, o nakazanie REA, by uchyliła zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, i po trzecie, o zasądzenie od REA zapłaty na rzecz skarżącej odszkodowania z tytułu szkody majątkowej, którą – jak twierdzi – poniosła i o zadośćuczynienie za krzywdę, której miała w związku z tym doznać.

Okoliczności powstania sporu

2 Skarżąca jest włoskim stowarzyszeniem reprezentującym przedsiębiorstwa z włoskiej branży winiarskiej na szczeblu europejskim i światowym od 1895 r. Oferuje ona wiele różnych usług dla pracowników branży winiarskiej, w tym usługi doradztwa dotyczące finansowania i projektów europejskich.

3 W dniu 6 grudnia 2019 r. skarżąca, działająca w charakterze koordynatora i beneficjenta, oraz hiszpańskie stowarzyszenie Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE), jako beneficjent, zawarły z Agencją Wykonawczą ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (Chafea) umowę o udzielenie dotacji nr 874904 mającą na celu realizację projektu zatytułowanego „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU", mającego na celu promowanie win włoskich i hiszpańskich na rynkach w Chinach i w Stanach Zjednoczonych (zwaną dalej „umową o udzielenie dotacji TTD.EU"). Od dnia 1 kwietnia 2021 r. REA zajmowała się realizacją działań wykonywanych przez Chafeę.

4 Umowa o udzielenie dotacji TTD.EU wpisywała się w ramy zaproszenia do składania wniosków z dnia 15 stycznia 2019 r. w odniesieniu do dotacji na działania informacyjne i promocyjne dotyczące produktów rolnych wdrażane na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 (Dz.U. 2019, C 18, s. 4).

5 Zgodnie z art. 3 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU została ona zawarta na okres 36 miesięcy od dnia 1 marca 2020 r.

6 Pismem z dnia 16 kwietnia 2020 r. OIVE powiadomiło skarżącą, że zamierzało zakończyć uczestnictwo w umowie o udzielenie dotacji TTD.EU w dniu 1 marca 2020 r.

7 Pismem z dnia 29 maja 2020 r. skarżąca zwróciła się do Chafei z jednej strony o sporządzenie aneksu do umowy o udzielenie dotacji TTD.EU w celu stwierdzenia rozwiązania przez OIVE wspomnianej umowy, a z drugiej strony o dodanie Promotora d'Exportacions Catalanes, SA (Prodeca) jako beneficjenta. Wspomniany aneks został zawarty z Chafeą w dniu 6 lipca 2020 r.

8 Od 24 kwietnia do 1 listopada 2020 r. i od 18 stycznia do 22 maja 2021 r. na podstawie art. 35 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU projekt został zawieszony z powodu pandemii COVID-19.

9 W lutym 2021 r. zakończono dokonywanie przez skarżącą wyboru instytucji wdrażającej projekt będący przedmiotem umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, odpowiedzialnej za realizację działań mających na celu osiągnięcie celów tego projektu. Zamówienia na realizację działań w zakresie wspomnianego projektu udzielono Ópera Business Dreams SLU.

10 W dniu 28 lipca 2021 r. skarżąca powiadomiła REA na portalu dla uczestników, że w dniu 27 maja 2021 r. Guardia di Finanza di Milano (straż finansowa w Mediolanie, Włochy) przeprowadziła audyt skarżącej na podstawie nakazu przeszukania i zajęcia wydanego przez prokuratora Republiki Włoskiej przy Tribunale di Milano (sądzie w Mediolanie, Włochy) w dniu 24 maja 2021 r. Audyt ten przeprowadzono w ramach postępowania karnego wszczętego na szczeblu krajowym przeciwko dyrektorowi generalnemu skarżącej, dyrektorowi ds. finansowych skarżącej i zewnętrznemu doradcy skarżącej oraz Veronafiere SpA w związku z podejrzeniami nadużycia finansowego (zwanego dalej „postępowaniem przygotowawczym"). Ponadto, ponieważ przedmiotem tego audytu była umowa o udzielenie dotacji nr 826012, której skarżąca jest koordynatorką i beneficjentem, a mianowicie umowa „Native Grapes Academy – NGA" (zwana dalej „umową o udzielenie dotacji NGA"), skoncentrował się on na stosunku umownym między Veronafiere i skarżącą i na współistnieniu dwóch podstawowych umów między tymi dwoma spółkami.

11 W dniu 6 sierpnia 2021 r. miało miejsce spotkanie w drodze wideokonferencji skarżącej z osobą odpowiedzialną w ramach REA za umowę o udzielenie dotacji TTD.EU (zwane dalej „spotkaniem w drodze wideokonferencji z dnia 6 sierpnia 2021 r."), podczas którego skarżąca przedstawiła bardziej szczegółowe informacje dotyczące postępowania przygotowawczego. W związku z tym osoba odpowiedzialna w ramach REA za umowę o udzielenie dotacji TTD.EU zauważyła zdaniem skarżącej, że ponieważ postępowanie przygotowawcze odnosiło się do odrębnej umowy o udzielenie dotacji, a mianowicie do umowy o udzielenie dotacji NGA, nie uznawała ona za konieczne podjęcia środka odnoszącego się do wykonania umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, która mogła zatem nadal być normalnie wykonywana.

12 W następstwie spotkania w drodze wideokonferencji z dnia 6 sierpnia 2021 r. REA przekazała Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) informacje przedstawione przez skarżącą. Notą z dnia 13 stycznia 2022 r. REA została powiadomiona o tym, że w dniu 7 grudnia 2021 r. OLAF wszczął dochodzenie w sprawie zarzutów nadużyć finansowych i innych nieprawidłowości w wykonywaniu umów o udzielenie dotacji zawartych przez skarżącą, Veronafiere i inne podmioty z Unią Europejską, w tym umowy o udzielenie dotacji TTD.EU (zwane dalej „dochodzeniem OLAF-u"). Ponadto w nocie tej wskazano, że na etapie wszczęcia dochodzenia nie przewidziano żadnego administracyjnego środka zapobiegawczego.

13 W dniu 27 stycznia 2022 r. Prokuratura Europejska w Mediolanie zwróciła się do działającego w ramach postępowania karnego sędziego śledczego przy Tribunale di Milano (sądzie w Mediolanie) o przedłużenie o sześć miesięcy długości trwania postępowania przygotowawczego.

14 Pismem z dnia 23 lutego 2022 r. [Ares (2022)1381304] (zwanym dalej „wstępnym pismem informacyjnym") REA wskazała skarżącej swój zamiar zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU na podstawie art. 33.2 wspomnianej umowy. W tym piśmie REA wskazała co następuje:

„[Z]e względu na otrzymane informacje, zgodnie z którymi Państwa organizacja została objęta postępowaniem przygotowawczym we Włoszech z powodu podejrzeń dopuszczenia się nadużycia finansowego, uważamy, że nie można kontynuować wykonania [umowy o udzielenie dotacji TTD.EU] i powinno ono zostać zawieszone do czasu wyjaśnienia sytuacji".

15 W dniu 22 marca 2022 r. skarżąca przedstawiła swe uwagi w odpowiedzi na wstępne pismo informacyjne. W szczególności twierdzi ona, że jako osoba prawna nie była uczestnikiem żadnego postępowania karnego i że wskazane przez REA postępowanie przygotowawcze dotyczyło dwóch z jej pracowników.

16 Pismem potwierdzającym zawieszenie umowy o udzielenie dotacji REA potwierdziła swój zamiar zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU od dnia 8 maja 2022 r. i odrzuciła przedstawione przez skarżącą uwagi, wskazując w szczególności, że podstawą zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU był art. 33.2.1 lit. a) tej umowy o udzielenie dotacji. Zdaniem REA osoby fizyczne, przeciwko którym prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, były bowiem uprawnione do reprezentowania skarżącej lub podejmowania decyzji w jej imieniu, co na podstawie art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU uzasadniało zawieszenie tej umowy. Ponadto w tym względzie REA uściśliła, że chociaż postępowanie przygotowawcze jest nadal w toku i że w owym czasie nie istniał żaden dowód nieprawidłowości lub nadużycia finansowego, to może ona w celu ochrony interesów finansowych Unii zawiesić umowę o udzielenie dotacji TTD.EU w przypadku podejrzeń nadużycia finansowego, jak wskazano we wspomnianym postanowieniu umownym.

17 W wiadomości elektronicznej z dnia 6 maja 2022 r. skarżąca zażądała przeprowadzenia spotkania w Brukseli (Belgia) z REA w celu omówienia pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji i w celu osiągnięcia ugodowego rozstrzygnięcia.

18 W dniu 24 maja 2022 r. w ramach dochodzenia OLAF-u (zob. pkt 12 powyżej) przeprowadzono kontrolę na miejscu w pomieszczeniach skarżącej we Włoszech w celu sprawdzenia, czy nie dopuściła się ona nieprawidłowości ramach projektów finansowanych przez Unię, do których zalicza się projekt będący przedmiotem umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

19 W dniu 25 maja 2022 r. REA zawiesiła termin płatności na podstawie art. 31.1 lit. c) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU z powodu wątpliwości co do kwalifikowalności kosztów zadeklarowanych w rocznym sprawozdaniu finansowym, wymagających dodatkowych kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń.

20 W wiadomości elektronicznej z dnia 30 maja 2022 r. REA oddaliła złożony przez skarżącą wniosek o spotkanie (zob. pkt 17 powyżej) z uwagi na to, że ponieważ dochodzenie OLAF-u było w toku, nie mogła ona omawiać konkretnych kwestii odnoszących się do zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU lub samego dochodzenia OLAF-u.

21 W dniu 12 lipca 2022 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

Okoliczności faktyczne i proceduralne mające miejsce po wniesieniu skargi

22 W dniu 12 lipca 2022 r. Prokuratura Europejska w Mediolanie zwróciła się do działającego w ramach postępowania karnego sędziego śledczego przy Tribunale di Verona (sądzie w Weronie, Włochy) o zarządzenie wobec skarżącej zajęcia tytułem środka zapobiegawczego kwoty 2 085 810,96 EUR. W dniu 13 września 2022 r. działający w ramach postępowania karnego sędzia śledczy przy Tribunale di Verona (sądzie w Weronie) uwzględnił ten wniosek i zarządził wobec skarżącej zajęcie tytułem środka zapobiegawczego kwoty 2 085 810,96 EUR oraz – na wypadek gdyby zajęcie tej kwoty okazało się niemożliwe – zajęcie majątku należącego do skarżącej do wysokości tej kwoty.

23 Pismem z dnia 23 września 2022 r. skarżąca wniosła do Tribunale di Verona (sądu w Weronie) środek odwoławczy od orzeczenia przez ten sąd zajęcia tytułem środka zapobiegawczego.

24 W dniu 2 lutego 2023 r. prokurator Corte dei conti (trybunału obrachunkowego, Włochy) regionu Lombardii (Włochy) zwrócił się o zarządzenie zajęcia zabezpieczającego na majątku i na rachunkach bankowych skarżącej w celu ochrony środków finansowych Unii. Postanowieniem nr 2/2023 z dnia 13 lutego 2023 r. sędzia Corte dei conti (trybunału obrachunkowego) regionu Lombardii uwzględnił wniosek o udzielenie zabezpieczenia w postaci zajęcia w odniesieniu do kwoty 2,085 mln EUR do czasu utrzymania w mocy lub zmiany postanowienia po przeprowadzeniu rozprawy zaplanowanej na 16 marca 2023 r. Ponieważ skarżąca uiściła wspomnianą kwotę, w dniu 23 lutego 2023 r. nakaz dokonania zajęcia wydany przez Corte dei conti (trybunał obrachunkowy) regionu Lombardii został uchylony i postępowanie zakończono.

25 W odpowiedzi na środek organizacji postępowania zaproponowany przez Sąd strony potwierdziły na rozprawie, że dochodzenia OLAF-u zakończono w dniu 12 grudnia 2022 r. W tym względzie strony uściśliły również, że na podstawie wniosków z dochodzenia OLAF skierował do REA zalecenia finansowe, których wdrożenie w odniesieniu do umowy o udzielenie dotacji TTD.EU nie doprowadziło w dniu rozprawy do zastosowania środków wykonawczych.

26 W dniu 10 września 2024 r. REA złożyła wniosek o umorzenie postępowania, w którym poinformowała Sąd o tym, że zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU zostało uchylone. W tej sytuacji REA przedstawiła pismo z dnia 13 maja 2024 r., w którym powiadomiła skarżącą, że w następstwie analizy wniosków z dochodzenia prowadzonego przez OLAF i najnowszych wyników postępowania przygotowawczego, zawieszenie wspomnianej umowy o udzielenie dotacji mogło zostać uchylone.

27 Po otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo w dniu 14 października 2024 r. skarżąca przedstawiła uwagi w przedmiocie złożonego przez REA wniosku o umorzenie postępowania. W uwagach tych potwierdzając, że zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU zostało uchylone i że wykonanie tej umowy zostało wznowione, skarżąca wyraziła sprzeciw wobec wspomnianego wniosku o umorzenie postępowania z wielu powodów.

28 Po pierwsze, skarżąca podnosi, że REA złożyła wniosek o umorzenie postępowania zbyt późno, skutkiem czego powinien on zostać odrzucony jako niedopuszczalny.

29 Po drugie, skarżąca twierdzi, że, chociaż REA „formalnie” uchyliła zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, to obecnie powiadamia ona o „technicznych przeszkodach” w konkretnym wdrażaniu tej umowy. Ponadto w tym względzie skarżąca zaznaczyła, że formalne

„ponowne uruchomienie" umowy o udzielenie dotacji TTD.EU przez REA stanowi przyznanie, że pierwotne zawieszenie tej umowy miało błędny charakter i to tym bardziej, iż wszystkie okoliczności niniejszej sprawy pozostały od początku niezmienione.

30 Po trzecie, skarżąca podnosi, że zamiast składać wniosek o umorzenie postępowania do Sądu, REA mogła z wyprzedzeniem skontaktować się ze skarżącą w celu omówienia wznowienia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU i jego skutków dla niniejszej sprawy. Podejmując działania bez powiadomienia skarżącej z wyprzedzeniem, REA działała w złej wierze.

31 Po czwarte, skarżąca uważa, że ma ona interes w tym, by Sąd zajął stanowisko w przedmiocie jej żądania odszkodowawczego, a w konsekwencji w kwestii, czy pierwotne zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU było uzasadnione. Uznanie przez Sąd zawieszenia za niezgodne z prawem stanowiłoby samo w sobie interes prawny i istotną formę odszkodowania w postaci przywrócenia reputacji skarżącej na rynku wina.

Żądania stron

32 Skarżąca w swych ostatnich pismach procesowych wnosi w istocie do Sądu o:

– stwierdzenie nieważności decyzji o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU zawartej w piśmie potwierdzającym zawieszenie umowy o udzielenie dotacji;

– zobowiązanie REA do uchylenia zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU;

– zasądzenie od REA zapłaty na rzecz skarżącej kwoty 500 000 EUR tytułem odszkodowania;

– stwierdzenie, że spór zachował swój przedmiot;

– obciążenie REA kosztami postępowania.

33 REA w swych ostatnich pismach procesowych wnosi w istocie do Sądu o:

– umorzenie postępowania w przedmiocie skargi;

– tytułem ewentualnym, odrzucenie skargi w części jako niedopuszczalnej i oddalenie jej jako bezzasadnej;

– obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

W odniesieniu do klauzuli arbitrażowej

34 Artykuł 41.2 akapit pierwszy umowy o udzielenie dotacji TTD.EU zawiera klauzulę arbitrażową w rozumieniu art. 272 TFUE przyznającą Sądowi i, w postępowaniu odwoławczym, Trybunałowi wyłączną właściwość do rozpoznawania wszelkich sporów dotyczących interpretacji, stosowania lub ważności wspomnianej umowy, których nie można rozstrzygnąć polubownie.

W odniesieniu do prawa znajdującego zastosowanie

35 Sąd, orzekając w oparciu o klauzulę arbitrażową na podstawie art. 272 TFUE, powinien rozstrzygnąć spór na podstawie prawa materialnego mającego zastosowanie do umowy (zob. podobnie wyrok z dnia 18 grudnia 1986 r., Komisja/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, pkt 4).

36 W niniejszym przypadku na podstawie klauzuli stosowanego prawa umieszczonej w art. 41.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU umowa podlega mającemu zastosowanie prawu Unii, uzupełnionemu, w stosownych przypadkach, prawem belgijskim.

37 Z powyższego wynika, że, jak potwierdziły strony na rozprawie, do umowy udzielenie dotacji TTD.EU stosuje się właściwe przepisy prawa Unii, a mianowicie traktat FUE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. 2018, L 193, s. 1, zwane dalej „rozporządzeniem finansowym").

38 Ponadto należy uściślić, że gdy instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii wykonują umowę, podlegają zobowiązaniom ciążącym na nich na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą") i ogólnych zasad prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lipca 2020 r., ADR Center/Komisja, C-584/17 P, EU:C:2020:576, pkt 86). Jeżeli zatem strony postanawiają w umowie powierzyć sądowi Unii, na podstawie klauzuli arbitrażowej, jurysdykcję do rozpoznawania sporów związanych z tą umową, sąd ten będzie właściwy, niezależnie od mającego zastosowanie prawa określonego we wspomnianej umowie, do zbadania ewentualnych naruszeń Karty i ogólnych zasad prawa Unii (wyrok z dnia 16 lipca 2020 r., Inclusion Alliance for Europe/Komisja, C-378/16 P, EU:C:2020:575, pkt 81).

39 Co więcej, w celu wypełnienia luki w postanowieniach umownych lub we właściwych przepisach prawa Unii, do umowy o udzielenie dotacji TTD.EU stosuje się prawo krajowe wskazane w umowie, a mianowicie w niniejszym przypadku prawo belgijskie.

40 Należy zatem sprecyzować przepisy regulujące wykonywanie i wykładnię umów w prawie belgijskim obowiązujące w chwili zawarcia i wykonywania umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

41 Artykuł 1134 belgijskiego kodeksu cywilnego stanowi w akapicie pierwszym, że „wszelkie zawarte zgodnie z prawem umowy mają dla umawiających się stron skutki równe ustawie", a w akapicie drugim, że „mogą one być rozwiązane wyłącznie za zgodą stron lub z przyczyn określonych przez ustawę".

42 Artykuł 1134 akapit trzeci belgijskiego kodeksu cywilnego stanowi ponadto, że umowy powinny być wykonywane w dobrej wierze. Artykuł 1135 tego kodeksu stanowi, że „umowy rodzą nie tylko zobowiązania w nich wyrażone, lecz również te, które wynikają z zasad słuszności, z ustalonych zwyczajów i z ustawy, zależnie od natury zobowiązania".

43 W odniesieniu do wykładni umów art. 1156 belgijskiego kodeksu cywilnego stanowi, że należy „ustalić, jaki był zgodny zamiar stron, a nie opierać się wyłącznie na dosłownym brzmieniu ich postanowień".

44 Ponadto zgodnie z art. 1157 belgijskiego kodeksu cywilnego „jeżeli postanowieniu można przypisać więcej niż jedno znaczenie, przyjąć należy to, które nadaje porozumieniu stron większy sens i zapewnia jego efektywną realizację”.

45 Wreszcie zgodnie z art. 1161 belgijskiego kodeksu cywilnego „[k]ażde postanowienie umowne musi być interpretowane tak, aby pozostawało w zgodzie z treścią umowy jako całości”, a zgodnie z art. 1162 tego kodeksu, który ustanawia zasadę wykładni contra proferentem „[w] razie wątpliwości umowę należy interpretować na niekorzyść osoby, która zredagowała dane zobowiązanie, i na korzyść osoby, która zobowiązanie to zaciągnęła”.

W przedmiocie pierwszej części żądań, mającej na celu stwierdzenie przez Sąd nieważności pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU

46 Na poparcie pierwszej części żądań skarżąca podnosi cztery zarzuty, dotyczące odpowiednio:

– po pierwsze – niezgodnego z prawem charakteru pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji i błędnego zastosowania art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU;

– po drugie – naruszenia zasady proporcjonalności;

– po trzecie – niezgodnego z prawem charakteru pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji i braku zastosowania art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU;

– po czwarte– naruszenia zasady dobrej administracji określonej w art. 41 Karty oraz ogólnych zasad prawa Unii – pewności prawa, ochrony uzasadnionych oczekiwań i proporcjonalności, a także obowiązku uzasadnienia określonego w art. 296 akapit drugi TFUE.

47 Przed zbadaniem wspomnianych zarzutów należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, biorąc pod uwagę przedmiot skargi, skarżący musi mieć interes prawny na etapie wniesienia skargi, i to pod rygorem odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej. Zarówno przedmiot skargi, jak i interes prawny muszą istnieć, pod rygorem umorzenia postępowania, do momentu wydania orzeczenia sądowego, co oznacza, że skarga powinna w efekcie móc doprowadzić do poprawy sytuacji skarżącego (zob. wyrok z dnia 7 czerwca 2007 r., Wunenburger/Komisja, C-362/05 P, EU:C:2007:322, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo).

48 W niniejszej sprawie uchylenie zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU (zob. pkt 26 powyżej), które zresztą nie jest równoznaczne z cofnięciem decyzji o zawieszeniu tej umowy, nie jest w stanie zaspokoić roszczeń skarżącej w zakresie, w jakim ta ostatnia zmierza w swej skardze do tego, by Sąd rozpoznał spór między nią a REA w odniesieniu do stosowania umowy o udzielenie dotacji TTD.EU i stwierdził nieważność decyzji o zawieszeniu wspomnianej umowy. Konkretnie zważywszy, że wykonanie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU winno obecnie być kontynuowane, skarga może doprowadzić do poprawy sytuacji skarżącej, ponieważ pozwala ona na wyjaśnienie wykładni art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU i uniknięcie w przyszłości powtórzenia zarzucanej niegodności z prawem.

49 Należy zatem oddalić wniosek o umorzenie postępowania złożony przez REA w odniesieniu do pierwszej części żądań.

50 W pierwszej kolejności należy zatem zbadać łącznie zarzuty pierwszy i trzeci, dotyczące bezprawnego charakteru pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, błędnego zastosowania art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU oraz braku zastosowania art. 33.2.1 lit. b) tej umowy.

51 W zarzutach pierwszym i trzecim skarżąca zarzuca w istocie REA, że ta naruszyła art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, po pierwsze, ze względu na to, iż jako osoba prawna skarżąca nie była zaangażowana w postępowanie przygotowawcze, które dotyczyło dwóch z jej pracowników, a mianowicie osób fizycznych, które jej zdaniem nie posiadały uprawnień decyzyjnych. Po drugie, biorąc pod uwagę, iż w chwili zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU postępowanie przygotowawcze znajdowało się jeszcze na etapie wstępnym, dwie osoby fizyczne objęte postępowaniem przygotowawczym nie mogły zostać uznane za „osoby podejrzane o dopuszczenie się nadużycia finansowego" w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) wspomnianej umowy o udzielenie dotacji. Po trzecie, podejrzenia nadużycia finansowego dotyczyły nie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, lecz umowy o udzielenie dotacji NGA, skutkiem czego REA powinna była oprzeć zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU na art. 33.2.1 lit. b) tej umowy, który odpowiada art. 202 ust. 2 rozporządzenia finansowego, którego przesłanki zastosowania nie zostały jednak w niniejszej sprawie spełnione.

52 W ten sposób REA naruszyła zasadę domniemania niewinności określoną w art. 48 ust. 1 Karty i popełniła oczywisty błąd w ocenie istotnych okoliczności faktycznych. Naruszyła ona również zasadę dobrej wiary przy wykonywaniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU oraz obowiązki uprzedniego poinformowania i „uprzedniego ostrzeżenia" zgodnie z prawem belgijskim, co ponadto z perspektywy prawa Unii stanowi naruszenie zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań i pewności prawa. Zdaniem skarżącej na spotkaniu w drodze wideokonferencji w dniu 6 sierpnia 2021 r. REA poinformowała ją bowiem, że postępowanie przygotowawcze nie ma żadnego wpływu na umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, która zdaniem REA mogła zatem być bez trudu kontynuowana. Następnie REA postanowiła zmienić swoje stanowisko w sposób nagły i niewyjaśniony, bez wcześniejszego powiadomienia o tym skarżącej, oraz przekazała jej bezpośrednio wstępne pismo informacyjne.

53 REA kwestionuje argumenty skarżącej.

54 W pierwszej kolejności REA podnosi, że dwaj pracownicy skarżącej, przeciwko którym prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, są, jako dyrektor generalny i dyrektor ds. finansowych skarżącej, uprawnieni do reprezentowania lub podejmowania decyzji w jej imieniu oraz że art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU przewiduje możliwość zawieszenia wspomnianej umowy ze względu na podejrzenia istotnych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych wobec osób fizycznych uprawnionych do reprezentowania beneficjenta lub podejmowania decyzji w jego imieniu. Wynika z tego, że podejrzenia nadużycia finansowego odnoszące się do dwóch pracowników skarżącej uzasadniały zawieszenie wspomnianej umowy o udzielenie dotacji. Ponadto w tym względzie REA wyjaśnia, że z informacji dotyczących zawiadomienia o zamknięciu wstępnego etapu postępowania przygotowawczego z dnia 12 grudnia 2022 r. wynika, iż skarżąca, jako osoba prawna, była również zaangażowana w postępowanie przygotowawcze.

55 W drugiej kolejności REA podnosi, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, przestrzegała ona zasady domniemania niewinności pracowników, przeciwko którym prowadzone jest postępowanie przygotowawcze, ponieważ uznała ich za „podejrzanych", a nie za „oskarżonych" w ramach tego postępowania.

56 Zdaniem REA w świetle włoskiego prawa karnego należy bowiem dokonać rozróżnienia między sytuacją „podejrzanego” a sytuacją „oskarżonego”. Na mocy art. 60 włoskiego kodeksu postępowania karnego podejrzany uzyskuje status oskarżonego, jeżeli przypisano mu popełnienie przestępstwa we wniosku o wszczęcie postępowania głównego po zamknięciu przez prokuraturę etapu postępowania przygotowawczego. Tymczasem w niniejszej sprawie pracownicy skarżącej, których dotyczy postępowanie przygotowawcze, nie zostali oskarżeni w chwili wszczęcia postępowania w sprawie zawieszenia i nie zostali oni uznani za „oskarżonych” w rozumieniu art. 60 włoskiego kodeksu postępowania karnego. REA zaznacza, że oparła się w istocie na okoliczności, iż przeciwko pracownikom skarżącej, o których mowa, jako osobom fizycznym uprawnionym do reprezentowania skarżącej lub do podejmowania decyzji w jej imieniu, prowadzone było postępowanie przygotowawcze we Włoszech i byli oni przedmiotem formalnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w dniu 7 lipca 2021 r., aby uznać, że pracownicy ci byli podejrzani o nadużycie finansowe w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, i w związku z tym zawiesić wspomnianą umowę o udzielenie dotacji.

57 Ponadto REA utrzymuje, że art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU ma na celu ochronę interesów finansowych Unii poprzez umożliwienie zawieszenia umowy przyznającej dotacje beneficjentowi, jeżeli ten ostatni dopuścił się nadużycia finansowego lub jest podejrzewany o dopuszczenie się go. Przepis ten, który znajduje się we wszystkich standardowych umowach o udzielenie dotacji, wprowadza w życie art. 131 ust. 3 rozporządzenia finansowego. Cel polegającego na zawieszeniu środka przewidzianego w art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU byłby zagrożony, gdyby zasada domniemania niewinności wymagała, jak utrzymuje skarżąca, aby zawieszenie mogło zostać zrealizowane dopiero po uznaniu oskarżonego przez sąd karny za winnego.

58 Ponadto w duplice REA zaznacza, że broniona przez skarżącą wykładnia, zgodnie z którą projekt objęty zawieszeniem może być jedynie projektem, w odniesieniu do którego sformułowano zarzuty nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, nie znajduje poparcia ani w obowiązujących przepisach, ani w orzecznictwie. Chociaż postępowanie przygotowawcze oparte na podejrzeniach nadużycia finansowego odnosiło się do umowy o udzielenie dotacji NGA, to REA uznała, że podejrzenia mogą dotyczyć również umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

59 W trzeciej kolejności REA powtarza argument, zgodnie z którym zawieszając umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, nie działała na podstawie błędnego założenia, ponieważ ustalono, że dwaj pracownicy skarżącej, których dotyczy postępowanie przygotowawcze, byli podejrzani o nadużycie finansowe w świetle włoskiego prawa karnego, tak w chwili wysłania przez nią wstępnego pisma informacyjnego, jak i w chwili wysłania przez nią pisma potwierdzającego zawieszenie.

60 W czwartej kolejności REA utrzymuje przede wszystkim, że zastosowała umowę o udzielenie dotacji TTD.EU z poszanowaniem zasady dobrej wiary zagwarantowanej w art. 1134 i 1156 belgijskiego kodeksu cywilnego. W tym względzie REA zaznacza, że przestrzegała art. 33.2.2 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, który stanowi, że jeżeli zamierza ona zawiesić wykonanie umowy, musi oficjalnie powiadomić beneficjenta o swoim zamiarze i o jego podstawach oraz wezwać go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od daty powiadomienia. REA zaznacza, że wypełniła swoje zobowiązania umowne, wysyłając skarżącej w dniu 23 lutego 2022 r. wstępne pismo informacyjne, powiadamiając ją w uzasadniony sposób o swym zamiarze zawieszenia wspomnianej umowy i wzywając ją do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie.

61 Następnie REA dodaje, że chociaż prawdą jest, iż w lipcu 2021 r. skarżąca poinformowała ją o toczącym się we Włoszech postępowaniu przygotowawczym zgodnie z ciążącym na niej obowiązkiem powiadomienia przewidzianym w art. 12 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, a osoba odpowiedzialna w ramach REA za umowę o udzielenie dotacji TTD.EU i skarżąca uczestniczyły w spotkaniu za pośrednictwem wideokonferencji, to podczas tego spotkania REA nie zajęła formalnego stanowiska w przedmiocie skutków postępowania przygotowawczego.

62 W tym względzie, po pierwsze, REA zaznacza w duplice, że rozważała zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.UE w świetle okoliczności podniesionych w toku postępowania przygotowawczego. REA wyjaśnia, że fakt, iż dowiedziała się ona o dochodzeniu OLAF-u w chwili wysłania wstępnego pisma informacyjnego, jest bez znaczenia, ponieważ jest ona zobowiązana do zachowania tajemnicy tych dochodzeń, a także w zakresie, w jakim wezwanie do zapłaty nie odnosi się do wspomnianego postępowania przygotowawczego i nie jest z nim związane.

63 Po drugie, na rozprawie i zgodnie z tym, co utrzymywała w odpowiedzi na skargę, REA podniosła, że to po powiadomieniu jej o wszczęciu dochodzenia OLAF-u w styczniu 2022 r., które zwiększyło podejrzenia nadużyć finansowych, których miała dopuścić się skarżąca, REA rozważyła zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

64 Ponadto REA utrzymuje, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, ta nie poniosła poważnej szkody ze względu na wysłanie wstępnego pisma informacyjnego kilka miesięcy po spotkaniu w drodze wideokonferencji z dnia 6 sierpnia 2021 r., ponieważ między wysłaniem wstępnego pisma informacyjnego w dniu 23 lutego 2022 r. a wejściem w życie zawieszenia w dniu 7 maja 2022 r. skarżąca miała czas na przygotowanie zawieszenia i opracowanie planu mającego na celu złagodzenie jego skutków.

65 Co więcej, w odniesieniu do argumentu, że REA odmówiła spotkania ze skarżącą i zbadania tej kwestii w trakcie postępowania w przedmiocie zawieszenia postępowania i po przyjęciu zawieszenia, REA przypomina również, że wbrew twierdzeniom skarżącej, nie była ona zobowiązana do spotkania z nią po rozpoczęciu procedury zawieszenia. Ponadto REA nie ma prawa przeprowadzać rozmowy z beneficjentem umowy o udzielenie dotacji, gdy dochodzenie OLAF-u dotyczące tego beneficjenta jest w toku.

66 Co się tyczy argumentu dotyczącego podnoszonego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań i pewności prawa, REA podnosi niedopuszczalność tego argumentu, a posiłkowo jest zdania, że wbrew temu, co twierdzi strona skarżąca, przestrzegała ona tych zasad.

67 Wreszcie, co się tyczy argumentu, zgodnie z którym zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.UE powinno było zostać oparte na art. 33.2.1 lit. b) wspomnianej umowy, który jest odzwierciedleniem art. 202 ust. 2 rozporządzenia finansowego, lecz którego przesłanki stosowania nie zostały spełnione, REA twierdzi, że argument ten jest bezprzedmiotowy, ponieważ w niniejszej sprawie umowa o udzielenie dotacji TTD.EU została zawieszona na podstawie jej art. 33.2.1 lit. a), który jest odzwierciedleniem art. 131 rozporządzenia finansowego.

68 Zarzuty pierwszy i trzeci dotyczą w istocie wstępnej kwestii, czy, jak utrzymuje skarżąca, wydając decyzję o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, REA naruszyła art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.UE.

69 Należy zatem dokonać wykładni art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, który umożliwia REA zawieszenie tej umowy.

70 Artykuł 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU stanowi, co następuje:

„Agencja może zawiesić realizację działania lub jego części, jeżeli:

a) beneficjent (lub jakakolwiek osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się lub jest podejrzewany o dopuszczenie się:
   (i) istotnych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych; lub
   (ii) rażącego naruszenia zobowiązań wynikających z niniejszej umowy lub w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia (w tym nieprawidłowej realizacji działania, złożenia fałszywych oświadczeń, nieprzekazania wymaganych informacji, naruszenia zasad etycznych); lub

b) beneficjent (lub jakakolwiek osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się – w związku z innymi dotacjami [unijnymi] lub Euratomu, które przyznano mu na podobnych warunkach – systemowych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych lub rażącego naruszenia zobowiązań, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (rozszerzenie na niniejszą dotację ustaleń dokonanych w kontekście innych dotacji – zob. art. 17.5.2)”.

71 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU REA zadecydowała na podstawie art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) tej umowy ze względu na fakt, że przeciwko dyrektorowi generalnemu i dyrektorowi ds. finansowych skarżącej prowadzone było postępowanie przygotowawcze w związku z podejrzeniami nadużycia finansowego związanego z wykonaniem umowy o grant innej niż umowa o udzielenie dotacji TTD.EU, a mianowicie umowy o udzielenie dotacji NGA.

72 W pierwszej kolejności – z treści art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji wynika, że REA może zawiesić wykonanie tej umowy w szczególności z powodu podejrzeń nadużycia finansowego odnoszących się zarówno do spółki będącej beneficjentem wspomnianej umowy, jak i „jakiejkolwiek osoby fizycznej uprawnionej do reprezentowania [jej] lub podejmowania decyzji w jej imieniu”. Wynika z tego, że – jak słusznie podnosi REA – podejrzenia nadużycia finansowego odnoszące się do dyrektora generalnego i dyrektora ds. finansowych skarżącej mogą co do zasady uzasadniać zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, ponieważ dyrektor generalny i dyrektor ds. finansowych są, tak jak w niniejszym przypadku, uprawnieni do reprezentowania skarżącej lub podejmowania decyzji w jej imieniu.

73 Pomimo bowiem prób skarżącej, aby określić jej dyrektora generalnego i dyrektora ds. finansowych jako zwykłych pracowników nieposiadających uprawnień decyzyjnych, z akt sprawy wynika, że to dyrektor ds. finansowych skarżącej podpisał zarówno umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, jak i umowę o udzielenie dotacji NGA w jej imieniu, a dyrektor generalny skarżącej podpisał w jej imieniu pismo o wcześniejszym udzieleniu zamówienia z dnia 19 marca 2021 r., w którym Ópera Business Dreams udzielono zamówienia na realizację działań związanych z umową o udzielenie dotacji TTD.EU.

74 W drugiej kolejności – z brzmienia art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU wynika, że wystarczy, by beneficjent (lub jakakolwiek osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się lub był

„podejrzewany o dopuszczenie się” istotnego błędu, nieprawidłowości lub nadużycia finansowego, aby umowa o udzielenie dotacji mogła zostać zawieszona. Z powyższego wynika, że samo istnienie nadużycia finansowego lub dowodu tego nadużycia nie jest wymagane w celu umożliwienia REA zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2013 r., ANKO Center/Komisja, T-118/12, niepublikowany, EU:T:2013:641, pkt 46).

75 W niniejszej sprawie należy ustalić, czy REA mogła uznać dyrektora generalnego i dyrektora ds. finansowych skarżącej za „osoby podejrzane o dopuszczenie się nadużycia finansowego” w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.UE ze względu na to, że przeciwko nim prowadzone było postępowanie przygotowawcze, zważywszy w szczególności na fakt, iż w niniejszej sprawie w chwili wysłania pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji postępowanie przygotowawcze znajdowało się jeszcze na etapie wstępnym.

76 W tej kwestii skarżąca podnosi, że w celu dokonania wykładni pojęcia „osoby podejrzanej o dopuszczenie się nadużycia finansowego” w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU REA powinna była uwzględnić sposób, w jaki pojęcie to jest stosowane we włoskim prawie karnym, i dojść w konsekwencji do wniosku, że z uwagi na postępowanie przygotowawcze osoby, o których mowa, nie mogły zostać uznane za „podejrzanych” zgodnie z prawem włoskim. Zdaniem strony skarżącej ponieważ postępowanie przygotowawcze jest wciąż toczącym się dochodzeniem wstępnym i nie zostało jeszcze zakończone postanowieniem o przekazaniu sprawy do właściwego sądu w celu przedstawienia zarzutów, REA nie mogła uznać danych osób za osoby podejrzane o dopuszczenie się nadużycia finansowego. W tym zakresie skarżąca podkreśla, że zgodnie z art. 60 włoskiego kodeksu postępowania karnego dopiero wtedy, gdy biuro prokuratora zakończy dochodzenie wstępne i postanowi wystąpić o przedstawienie danej osobie zarzutów, zainteresowany może zostać formalnie uznany za „osobę, której przedstawiono zarzuty”, a zatem „podejrzanego o dopuszczenie się nadużycia finansowego”.

77 W tym względzie należy zauważyć, że art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU odnosi się w sposób ogólny do podejrzeń dopuszczenia się „istotnych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych”, przy czym nie sprecyzowano pochodzenia lub źródła takich podejrzeń. Prowadzenie postępowania przygotowawczego opartego na podejrzeniu nadużycia finansowego wobec dwóch osób fizycznych uprawnionych do reprezentowania skarżącej lub do podejmowania decyzji w jej imieniu może zatem stanowić źródło „podejrzeń nadużycia finansowego” w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

78 Ponadto, bez wypowiadania się w przedmiocie znaczenia i zakresu art. 60 włoskiego kodeksu postępowania karnego w celu dokonania wykładni postanowień umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, ustalenia tego nie podważa okoliczność, że w chwili zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU wspomniane postępowanie przygotowawcze znajdowało się, zgodnie z wykładnią włoskiego prawa karnego przywołaną przez skarżącą, na etapie wstępnym.

79 Po przedstawieniu powyższego wyjaśnienia należy ustalić, czy w niniejszej sprawie REA mogła zawiesić umowę o udzielenie dotacji TTD.EU na podstawie jej art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i), pomimo tego, że podejrzenia nadużycia finansowego obciążające dyrektora generalnego i dyrektora ds. finansowych skarżącej wynikały z postępowania przygotowawczego, które dotyczyło innej umowy o udzielenie dotacji niż umowa o udzielenie dotacji TTD.EU, a mianowicie umowy o udzielenie dotacji NGA.

80 W tej kwestii strony spierają się co do wykładni art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, a w szczególności co do różnicy między lit. a) i b) tego artykułu.

81 Zapytana o tę kwestię na rozprawie REA podniosła bowiem w istocie, że o ile art. 33.2.1 lit. b) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU uzasadnia zawieszenie umowy TTD.UE w razie stwierdzenia, że „dopuszczono się" nadużycia w ramach innych umów, o tyle art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) dopuszcza możliwość zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.UE w przypadku wystąpienia zwykłych „podejrzeń nadużycia finansowego". Ponadto zdaniem REA skoro brzmienie art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU nie zawiera żadnego odniesienia do tej umowy, podejrzenia nadużycia finansowego związane z wykonaniem innych umów o udzielenie dotacji można uznać za podejrzenia nadużycia finansowego mogące skutecznie uzasadniać zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU w rozumieniu tego postanowienia. Gdyby bowiem autor tej umowy pragnął ograniczyć możliwość zawieszenia jej wyłącznie do przypadków podejrzenia nadużycia finansowego związanego z umową o udzielenie dotacji TTD.EU, wyjaśniłby to, jak uczynił to w art. 33.2.1 lit. a) ppkt (ii) tej umowy.

82 Natomiast zdaniem skarżącej art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.UE należy interpretować w ten sposób, że lit. a) uzasadnia zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU jedynie w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego związanego z wykonaniem tej umowy, podczas gdy lit. b) dopuszcza zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU w przypadku dopuszczenia się nadużycia finansowego w ramach innych umów. Ponadto podkreśla ona w tym względzie, że gdyby wykładnia proponowana przez REA była skuteczna, nie byłoby różnicy między art. 33.2.1 lit. a) i lit. b) umowy o udzielenie dotacji TTD.UE.

83 W tym względzie w odniesieniu do wykładni art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1156 belgijskiego kodeksu cywilnego przy wykładni umowy należy „ustalić, jaki był zgodny zamiar stron, a nie opierać się wyłącznie na dosłownym brzmieniu [jej] postanowień".

84 Ponadto należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU REA może zawiesić tę umowę o udzielenie dotacji zarówno jeżeli beneficjent „dopuścił się" nadużycia finansowego, jak i w przypadku gdy beneficjent jest „podejrzany o dopuszczenie się" nadużycia finansowego.

85 Prawdą jest, jak zauważa REA, że w treści art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU brak jakiegokolwiek odniesienia do tej umowy, w związku z czym podejrzenia nadużycia finansowego związane z wykonaniem innej umowy mogłyby uzasadniać zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

86 Należy jednak zaznaczyć, po pierwsze, że art. 33.2.1 lit. a) ppkt (ii) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU zawiera odniesienie do tej umowy, a po drugie, że zgodnie z art. 33.2.1 lit. b) REA może zawiesić umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, jeżeli jej beneficjent „dopuścił się– w związku z innymi dotacjami [unijnymi] lub Euratomu, które przyznano mu na podobnych warunkach – […] nadużyć finansowych".

87 Zgodnie zatem z art. 1161 belgijskiego kodeksu cywilnego, który stanowi, że „każde postanowienie umowne musi być interpretowane tak, aby pozostawało w zgodzie z treścią umowy jako całości", łączna lektura art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) i (ii) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU oraz art. 33.2.1 lit. b) tej umowy pozwala na wyciągnięcie wniosku, zgodnie z którym art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) uzasadnia zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, gdy beneficjent (lub jakakolwiek

osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuści się nadużycia finansowego w ramach wykonywania tej umowy lub jest podejrzewany o dopuszczenie się go. Natomiast art. 33.2.1 lit. b) zezwala na zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, jeżeli beneficjent (lub jakakolwiek osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuści się nadużycia finansowego przy wykonywaniu innej umowy, pod warunkiem że zostanie udowodnione, iż wspomniane nadużycie finansowe ma istotny wpływ na umowę o udzielenie dotacji TTD.EU.

88 W tym względzie z jednej strony należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 1157 belgijskiego kodeksu cywilnego (zob. pkt 44 powyżej) owa wykładnia pozwala na uznanie skuteczności (effet utile) art. 33.2.1 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

89 Jak bowiem słusznie podnosi skarżąca, proponowana przez REA wykładnia art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU (zob. pkt 81 powyżej) pozbawia sensu postanowienie przewidziane w art. 33.2.1 lit. b) tej umowy, ponieważ możliwość zawieszenia umowy TTD.EU ze względu na nadużycie finansowe, którego dopuszczono się w innej umowie o udzielenie dotacji mogłaby – zgodnie z wykładnią REA – zostać już przewidziana na podstawie art. 33.2.1 lit. a), skutkiem czego nie byłoby konieczne wprowadzenie lit. b) tego postanowienia.

90 Z drugiej strony powyższa wykładnia jest zgodna z zasadą wykładni contra proferentem, ustanowioną w art. 1162 belgijskiego kodeksu cywilnego, zgodnie z którym „[w] razie wątpliwości umowę należy interpretować na niekorzyść osoby, która zredagowała dane zobowiązanie, i na korzyść osoby, która zobowiązanie to zaciągnęła”. W konsekwencji art. 33.2.1 lit. a) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU należy interpretować na niekorzyść REA, która ją zredagowała, i na korzyść strony skarżącej, która ją zawarła.

91 W związku z powyższym należy stwierdzić, że zwykłe podejrzenia nadużycia finansowego dotyczące wykonania umowy o udzielenie dotacji innej niż umowa o udzielenie dotacji TTD.EU, w której uczestniczyła skarżąca, nie mogą zostać zakwalifikowane jako podejrzenia nadużycia finansowego w rozumieniu art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU mogące uzasadniać zawieszenie tej umowy.

92 Ponadto, jak zaznaczono w pkt 87 powyżej, nadużycie dotyczące wykonania umowy o udzielenie dotacji innej niż umowa o udzielenie dotacji TTD.EU mogłoby uzasadniać zawieszenie tej umowy, gdyby spełnione były warunki przewidziane w art. 33.2.1 lit. b) tej umowy, a mianowicie dopuszczenie się nadużycia finansowego, które ma istotny wpływ na umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Ponieważ REA nie oparła decyzji o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU na art. 33.2.1 lit. b) tej umowy, uzasadniając to tym, że dopuszczenie się nadużycia finansowego nie zostało wykazane, nie zbadała ona, czy w niniejszej sprawie została spełniona druga przesłanka, a mianowicie czy to nadużycie finansowe miało istotny wpływ na umowę o udzielenie dotacji TTD.EU.

93 Wniosku tego nie mogą podważyć pozostałe argumenty przedstawione przez REA.

94 Po pierwsze, co się tyczy argumentu, zgodnie z którym w istocie REA postanowiła zawiesić umowę o udzielenie dotacji TTD.EU po powiadomieniu jej o wszczęciu dochodzenia OLAF-u, które dotyczyło szeregu umów o udzielenie dotacji podpisanych przez skarżącą, w tym umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, należy na wstępie zauważyć, że argumentowi temu przeczy okoliczność, którą sama REA potwierdziła w duplice (zob. pkt 62 powyżej), że zarówno wstępne pismo informacyjne, jak i pismo potwierdzające zawieszenie uzasadniają zawieszenie umowy

o udzielenie dotacji TTD.UE wyłącznie ze względu na postępowanie przygotowawcze wszczęte przeciwko dyrektorowi generalnemu i dyrektorowi ds. finansowych skarżącej. W żadnym z tych dwóch dokumentów nie ma odniesienia do dochodzenia OLAF-u.

95 Ponadto w tym względzie należy zaznaczyć, że nota z dnia 13 stycznia 2022 r., w której OLAF poinformował REA o wszczęciu swego dochodzenia, nie przewidywała zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU jako administracyjnego środka zapobiegawczego (zob. pkt 12 powyżej).

96 Elementy akt sprawy (zob. pkt 94 powyżej) pozwalają zatem uznać, że zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU było uzasadnione jedynie postępowaniem przygotowawczym w sprawie podejrzeń nadużycia finansowego przy wykonywaniu umowa o udzielenie dotacji NGA.

97 Nie ma wątpliwości co do tego, że REA, podobnie jak każda instytucja, organ, urząd lub agencja Unii, jest zobowiązana zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez OLAF oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. 2013, L 248, s. 1) do zapewnienia przestrzegania poufności dochodzeń prowadzonych przez OLAF.

98 Niemniej jednak z orzecznictwa wynika, że zasadę poufności dochodzeń OLAF-u ustanowioną w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2013 należy interpretować w jej kontekście, a w szczególności w świetle motywu 12 tego rozporządzenia, w którym wskazano, że dochodzenia OLAF-u muszą być prowadzone z pełnym poszanowaniem podstawowych wolności (zob. podobnie wyrok z dnia 6 czerwca 2019 r., Dalli/Komisja, T-399/17, niepublikowany, EU:T:2019:384, pkt 169).

99 Tymczasem w tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z brzmieniem art. 33.2.2 umowy o udzielenie dotacji TTD.UE „[p]rzed zawieszeniem wykonania [umowy o udzielenie dotacji TTD.UE] agencja oficjalnie powiadamia koordynatora lub beneficjenta, informując go o zamiarze zawieszenia wykonania i o jego powodach oraz wzywając go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia”.

100 W związku z powyższym o ile na podstawie art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2013 REA miała obowiązek zapewnienia przestrzegania poufności dochodzeń OLAF-u, o tyle była ona również zobowiązana zgodnie z art. 33.2.2 umowy o udzielenie dotacji TTD.EU do poszanowania obowiązku uzasadnienia decyzji o zawieszeniu wspomnianej umowy w celu umożliwienia skarżącej przygotowanie obrony.

101 W tym zatem kontekście i ze względu na elementy akt sprawy (zob. pkt 94 powyżej) argument dotyczący obowiązku poufności w odniesieniu do dochodzenia OLAF-u, na który ponadto REA powołała się w sposób ogólny po złożeniu skargi, nie jest przekonujący, a to z uwagi na to, że zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU uzasadniono podejrzeniami nadużycia finansowego odnoszącymi się do wykonania tej umowy, a nie umowy o udzielenie dotacji NGA.

102 Po drugie, w odniesieniu do argumentu, zgodnie z którym zawieszając umowę o udzielenie dotacji TTD.EU, REA działała, kierując się ostrożnością w celu ochrony interesów finansowych Unii, należy zauważyć, że ciążący na REA jako agencji na podstawie art. 317 TFUE obowiązek należytego zarządzania finansowego środkami Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 21 lutego

2024 r., Greenspider/Eismea, T-733/21, niepublikowany, EU:T:2024:104, pkt 39) nie uprawnia jej do zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU z naruszeniem art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) tej umowy.

103 Należy zatem uznać, że decydując o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji TTD.EU ze względu na to, iż dyrektor generalny i dyrektor ds. finansowych skarżącej, czyli dwie osoby fizyczne uprawnione do reprezentowania skarżącej lub podejmowania decyzji w jej imieniu, byli podejrzewani o nadużycie finansowe w ramach umowy o udzielenie dotacji innej niż umowa o udzielenie dotacji TTD.EU, REA naruszyła art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

104 W związku z tym w świetle całości powyższych rozważań należy uwzględnić zarzuty pierwszy i trzeci podniesione na poparcie pierwszej części żądań, bez konieczności orzekania w przedmiocie pozostałych argumentów podniesionych przez skarżącą na poparcie tych zarzutów ani w przedmiocie pozostałych zarzutów podniesionych na poparcie tej części żądań.

W przedmiocie drugiej części żądań, mającej na celu zobowiązanie REA przez Sąd do zniesienia zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU

105 W odniesieniu do drugiej części żądań należy przypomnieć, że pismem z dnia 10 września 2024 r. REA poinformowała Sąd o tym, iż uchylono zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU i że uzgodniła ona ze oraz skarżącą, by wznowić wykonanie tej umowy, co skarżąca potwierdziła (zob. pkt 26 i 27 powyżej). Wobec powyższego nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie drugiej części żądań.

W przedmiocie trzeciej części żądań, dotyczącej zasądzenia od REA na rzecz skarżącej kwoty 500 000 EUR tytułem odszkodowania

106 Skarżąca uważa, że poniosła poważną szkodę gospodarczą z powodu zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, i żąda od REA odszkodowania w wysokości 500 000 EUR, która to kwota może jej zdaniem zostać dokładniej określona w toku postępowania.

107 Skarżąca podkreśla, na podstawie sprawozdania eksperta, który działał na jej zlecenie (zwanego dalej „sprawozdaniem upoważnionego eksperta”), że zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU może mieć negatywny wpływ gospodarczy na jej wykonanie, w przypadku gdyby umowa ta została wznowiona. Zdaniem skarżącej chociaż cele i budżet umowy o udzielenie dotacji TTD.UE pozostają niezmienione, międzynarodowy kontekst gospodarczy i geopolityczny, charakteryzujący się w szczególności zwiększeniem cen surowców i energii oraz trudnościami w transporcie i logistyce, prawdopodobnie spowoduje zmianę kosztorysów, które uzyskała ona w styczniu 2022 r. w odniesieniu do targów, warsztatów, konferencji i innych wydarzeń, co zmusiłoby ją do wykonywania działań w sposób wyraźnie ograniczony w porównaniu z tym, co pierwotnie planowano, do rezygnacji z wykonania niektórych działań i, w ostateczności, do rezygnacji z wykonania całej umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

108 Ponadto podkreśliwszy, że jest uznanym profesjonalnym podmiotem działającym w branży winiarskiej, zarówno na szczeblu krajowym, jak i światowym oraz unijnym, skarżąca podnosi, że pośpieszne zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU narusza jej reputację i wizerunek pod względem rzetelności handlowej, wiarygodności, uczciwości i dobrej wiary w jej stosunkach z partnerami.

109 Ponadto zdaniem skarżącej poniesiona szkoda jest pewna, ponieważ ocena negatywnych skutków mogących wyniknąć z zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU została szczegółowo przedstawiona w skardze.

110 Co więcej, wbrew temu, co twierdzi REA, skarżąca uważa, że istnieje związek przyczynowy między poniesionymi szkodami a zachowaniem REA, ponieważ w braku zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU skarżąca nie poniosłaby żadnej szkody.

111 REA kwestionuje te argumenty i uważa, że żądanie odszkodowawcze z tytułu szkody majątkowej i krzywdy jest oczywiście bezzasadne.

112 Na wstępie należy podkreślić, że, o ile niewątpliwie uchylono zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU (zob. pkt 26 powyżej), o tyle wznowienie jej wykonywania nie umożliwia skarżącej uzyskania skutku tożsamego ze skutkiem zamierzonym przez nią poprzez złożenie żądania odszkodowawczego w celu naprawienia szkody, jakiej w swej ocenie doznała z powodu zawieszenia wspomnianej umowy o udzielenie dotacji.

113 Należy jeszcze zatem orzec w przedmiocie żądania odszkodowawczego skarżącej.

114 Na wstępie należy zauważyć, że żądanie odszkodowawcze skarżącej ma charakter wyłącznie umowny.

115 Należy zatem przypomnieć, że zgodnie z art. 340 akapit pierwszy TFUE odpowiedzialność umowna Unii podlega prawu właściwemu dla danej umowy, którym, jak już stwierdzono w pkt 36 powyżej, jest mające zastosowanie prawo Unii, uzupełnione w razie konieczności prawem belgijskim.

116 Z powyższego wynika, że – jak wskazano w pkt 37 i 38 powyżej – do umowy o udzielenie dotacji TTD.EU stosuje się właściwe przepisy prawa Unii, a mianowicie w niniejszej sprawie traktat FUE, Kartę i rozporządzenie finansowe, a w celu wypełnienia luki w postanowieniach umownych lub we właściwych przepisach prawa Unii – prawo krajowe wskazane w umowie, a mianowicie w niniejszym przypadku prawo belgijskie.

117 W tym kontekście, w braku właściwych przepisów prawa Unii, należy zatem przypomnieć przesłanki powstania odpowiedzialności umownej w prawie belgijskim obowiązujące w chwili zawarcia i wykonania umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

118 W pierwszej kolejności – art. 1142 belgijskiego kodeksu cywilnego, który jest zawarty w tytule III księgi III, zatytułowanej „Umowy lub ogólnie zobowiązania umowne”, stanowi, że „[k]ażde zobowiązanie do działania lub powstrzymania się od działania powoduje powstanie obowiązku naprawienia szkody w razie niewykonania przez dłużnika”.

119 W drugiej kolejności – zgodnie z art. 1147 belgijskiego kodeksu cywilnego „[d]łużnik zostaje zobowiązany, w razie potrzeby, do zapłaty odszkodowania bądź za niewykonanie zobowiązania, bądź za opóźnienie w jego wykonaniu, jeżeli nie wykaże, że niewykonanie było spowodowane przyczyną zewnętrzną, która nie może zostać mu przypisana, oraz że z jego strony nie było złej wiary”.

120 Z przepisów tych wynika, że zdarzeniem leżącym u podstaw odpowiedzialności umownej, zgodnie z belgijskim kodeksem cywilnym, jest niewykonanie, w całości lub w części, umowy przez jedną ze stron umowy. W celu uzyskania naprawienia szkód poniesionych w wyniku niewykonania umowy, niezależnie od tego, czy mają one charakter majątkowy, czy niemajątkowy, do powoda dochodzącego odszkodowania należy wykazanie istnienia związku przyczynowego między niewykonaniem zobowiązań umownych a szkodą jaka się urzeczywistniła (zob. wyrok z dnia 4 maja 2017 r., Meta Group/Komisja, T-744/14, niepublikowany, EU:T:2017:304, pkt 270 i przytoczone tam orzecznictwo).

121 Jak zaznacza REA, co nie zostało zresztą zakwestionowane przez skarżącą, odszkodowanie za szkodę wynikłą z umowy wymaga łącznego spełnienia w tym zakresie trzech przesłanek, a mianowicie: niewykonania umowy, powstania szkody i istnienia związku przyczynowego między niewykonaniem umowy a szkodą (zob. wyrok z dnia 4 maja 2017 r., Meta Group/Komisja, T-744/14, niepublikowany, EU:T:2017:304, pkt 271 i przytoczone tam orzecznictwo).

122 Co się tyczy przesłanki pierwszej, należy stwierdzić, że jak wynika z analizy pierwszej części żądań, REA postanowiła zawiesić umowę o udzielenie dotacji TTD.EU z naruszeniem art. 33.2.1 lit. a) ppkt (i) tej umowy.

123 W związku z tym, ponieważ trzy przesłanki wymienione w pkt 121 są kumulatywne (wyrok z dnia 11 czerwca 2015 r., EMA/Komisja, C-100/14 P, niepublikowany, EU:C:2015:382, pkt 100), należy zbadać, czy zostały spełnione inne przesłanki wymienione w pkt 121.

124 W odniesieniu do przesłanki drugiej – skarżąca domaga się odszkodowania zarówno za szkodę majątkową, jak i zadośćuczynienia za krzywdę.

125 W szczególności, co się tyczy szkody majątkowej, skarżąca domaga się odszkodowania za negatywne skutki gospodarcze, które jej zdaniem wynikają z zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU. (zob. pkt 107 powyżej).

126 Otóż o ile wprawdzie jest możliwe, że w następstwie zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU skarżąca prawdopodobnie musiała zawiesić lub odwołać niektóre targi, warsztaty, konferencje i inne wydarzenia zaplanowane w celu wykonania umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, o tyle nie wykazuje ona, że szkody majątkowe, na które się powołuje, w niniejszej sprawie rzeczywiście skonkretyzowały się.

127 W tym względzie należy zaznaczyć, że skarżąca przedstawia sprawozdanie upoważnionego eksperta sporządzone w dniu 7 lipca 2022 r.

128 Jednakże w sprawozdaniu upoważnionego eksperta uściślono, że w dniu jego sporządzenia „żadna rzeczywista strata finansowa ani zaliczka nie skonkretyzowała się: na przykład nie wypłacono żadnej zaliczki […], nie zapłacono żadnej kary i nie została uiszczona żadna zapłata z wyprzedzeniem”. Z tego powodu sprawozdanie upoważnionego eksperta ogranicza się do zilustrowania „potencjalnego ryzyka gospodarczego, finansowego, majątkowego i niemajątkowego, z którym skarżąca mogłaby się zmierzyć w następstwie zawieszenia”.

129 I tak w sprawozdaniu upoważnionego eksperta zaznaczono na przykład, że Prodeca, beneficjent hiszpański, „znajdował się w sytuacji, w której musiał zrezygnować z uczestnictwa w targach żywności i napojów (China Food & Drinks Fair) w Chinach, początkowo zaplanowanych na

marzec, następnie przesuniętych na kwiecień, a potem przesuniętych na lipiec–sierpień 2022 r.”, chociaż „potwierdził on już udział w wydarzeniu na początku lutego 2022 r. i wypłacił podmiotowi zajmującemu się organizacją wydarzenia zaliczkę w wysokości 33 500 EUR na rezerwację strefy, na której miało zostać umieszczone stoisko o powierzchni 85 metrów kwadratowych”. Jednakże, chociaż skarżąca przedstawiła projekt kosztorysu w celu wykazania, że należało wypłacić zaliczkę w wysokości 33 500 EUR na rezerwację strefy, na której miało zostać umieszczone stoisko o długości 85 metrów kwadratowych, o tyle nie przedstawia ona żadnego dowodu, który świadczyłby o tym, iż kwota ta została faktycznie zapłacona.

130 Ponadto w sprawozdaniu upoważnionego eksperta wymieniono szereg przewidzianych targów, które zostały następnie odwołane lub zawieszone. Jednakże, jeśli chodzi w szczególności o wydarzenie zatytułowane „ProWine Shangai”, w sprawozdaniu upoważnionego eksperta ograniczono się do przedstawienia oszacowania potencjalnych kosztów, bez przedłożenia dokumentów potwierdzających, że koszty te zostały rzeczywiście poniesione. Podobnie dowód szacunkowych, czysto orientacyjnych kosztów uczestnictwa skarżącej w innych odwołanych wydarzeniach, o których mowa w sprawozdaniu upoważnionego eksperta, takich jak „WineTo Asia Shenzhen”, „Bellavita Chicago Expo”, „Summer Fancy Food edition” i „Texom in Dallas”, został przedstawiony w broszurach lub harmonogramach działalności, które nie zawierają faktur wykazujących, że wspomniane koszty zostały faktycznie poniesione.

131 Wreszcie, co się tyczy wykazu warsztatów, wydarzeń w zakresie handlu elektronicznego między przedsiębiorstwami, seminariów, szkoleń i przyszłych targów wskazanych w sprawozdaniu upoważnionego eksperta, należy zauważyć, że chodzi tu o zwykły wykaz wydarzeń, spośród których ponadto pewna liczba miała miejsce przed datą wejścia w życie zawieszenia, któremu to wykazowi nie towarzyszy nawet orientacyjne oszacowanie kosztów.

132 Ponadto zapytana o to na rozprawie, po wyjaśnieniu, że powołana przez nią szkoda majątkowa powinna być postrzegana jako szkoda rzeczywista i która już wystąpiła, skarżąca nie była w stanie wskazać, które dokumenty zawarte w aktach sprawy pozwalały na udowodnienie podnoszonej szkody majątkowej, a w szczególności kosztów, które miała ona musieć ponieść z powodu zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

133 W związku z tym należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, iż szkoda majątkowa, którą, jak twierdzi, poniosła w wyniku zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU, rzeczywiście skonkretyzowała się w chwili wniesienia skargi. Jak podnosi REA, skarżąca opiera swoje żądania na zwykłych przewidywaniach, co znajduje ponadto potwierdzenie w fakcie, że nie określa ona dokładnie kwoty szkody majątkowej, za którą żąda odszkodowania.

134 Co się tyczy krzywdy, skarżąca domaga się zadośćuczynienia za podnoszone naruszenie reputacji i wizerunku, które jej zdaniem wynika z zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU. Nie przedstawia ona jednak żadnego dowodu potwierdzającego taką krzywdę.

135 Wreszcie, pomocniczo, w odniesieniu do przesłanki trzeciej, dotyczącej istnienia odpowiedzialności umownej, należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała w sposób pewny związku przyczynowego między zachowaniem zarzucanym REA a szkodą, którą miała ponieść skarżąca.

136 Co się tyczy podnoszonej szkody, nawet przy założeniu, że taka szkoda zostałaby wykazana (zob. pkt 133 powyżej), ze sprawozdania upoważnionego eksperta wynika, że „ze względu na pandemię COVID-19 i wynikające z niej zawieszenie działań program musiał od czasu jego utworzenia stale

reagować na nowe potrzeby rynku i obiektywne trudności w realizacji działań ze względu na ciągłą potrzebę odwoływania wydarzeń i przesuwania na później ich terminów". Nie można zatem wykluczyć, że przynajmniej część dodatkowych kosztów, które skarżąca, jak twierdzi, musiała ponieść z powodu zawieszenia umowy o udzielenie dotacji w TTD.EU, była w rzeczywistości związana z pandemią COVID-19.

137 Co się tyczy krzywdy, przy założeniu, że taka szkoda zostałaby wykazana (zob. pkt 134 powyżej), nie można wykluczyć, iż mogłaby być ona związana z postępowaniem przygotowawczym, a nie z zawieszeniem umowy o udzielenie dotacji TTD.EU.

138 Mając na uwadze całość powyższych rozważań, żądanie trzecie należy zatem oddalić.

W przedmiocie kosztów

139 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ żądania REA nie zostały w zasadniczej części uwzględnione, należy – zgodnie z żądaniem skarżącej – obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (dziesiąta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) **Stwierdza się nieważność decyzji Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych (REA) o zawieszeniu umowy o udzielenie dotacji nr 874904 dotyczącej projektu zatytułowanego „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU" zawartej w piśmie REA z dnia 2 maja 2022 r.**

2) **Nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie drugiej części żądań zmierzającej do nakazania REA, by uchyliła zawieszenie umowy o udzielenie dotacji nr 874904 dotyczącej projektu zatytułowanego „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU".**

3) **W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.**

4) **REA zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 11 grudnia 2024 r.

Podpisy

Spis treści

Okoliczności powstania sporu 2

Okoliczności faktyczne i proceduralne mające miejsce po wniesieniu skargi 5

Żądania stron 6

Co do prawa 6

W odniesieniu do klauzuli arbitrażowej 6

W odniesieniu do prawa znajdującego zastosowanie 7

W przedmiocie pierwszej części żądań, mającej na celu stwierdzenie przez Sąd nieważności pisma potwierdzającego zawieszenie umowy o udzielenie dotacji TTD.EU 8

W przedmiocie drugiej części żądań, mającej na celu zobowiązanie REA przez Sąd do zniesienia zawieszenia umowy o udzielenie dotacji TTD.EU 17

W przedmiocie trzeciej części żądań, dotyczącej zasądzenia od REA na rzecz skarżącej kwoty 500 000 EUR tytułem odszkodowania 17

W przedmiocie kosztów 21